

Nr 205

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1964/65, i vad propositionen avser inrikesdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckt motion.

(3:e avd.)

KAPITALBUDGETEN**Statens allmänna fastighetsfond**

1:0) **Byggnadsarbeten för länsstyrelserna.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 190 (bilaga 9, s. 79—81 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 6 november 1964) föreslagit riksdagen att medge att ett nytt landsstatshus må uppföras i Örebro i enlighet med av departementschefen förordad förslag.

Av statsrådsprotokollet framgår bl. a. följande.

Den regionala förvaltningen i Örebro är f. n. förlagd till dels delar av Örebro slott, dels kronans byggnader inom stadsågan 1171 och dels förhyrda lokaler på olika platser i staden. Nuvarande lokalbestånd är otillräckligt och en stor del av lokalerna är inte ändamålsenliga. Delar av enskilda förvaltningsenheter har måst förläggas till olika platser, och enheter med stark anknytning sinsemellan ligger på stort avstånd från varandra. Dessa förhållanden orsakar svårigheter i förvaltningens arbete, dubbling av utrustning m. fl. olägenheter.

Huvudhandlingar för nybyggnad av landsstatshus i Örebro har av byggnadsstyrelsen redovisats för Kungl. Maj:t i skrivelse den 16 mars 1964, varvid kostnaderna beräknats till i runt tal 8 150 000 kr. i prisläget den 1 juli 1963. Genom nybyggnaden erhålles ca 3 600 m² kontorsrumsyta samt en butiksvåning. I nybyggnaden avses i första hand skola inrymmas följande organ inom och utom länsstyrelsen, nämligen landskontor med datakontor, häradsskrivarna i Örebro och Kumla fögderier, länsbostadsnämnd, länskolnämnd, länsnykterhetsnämnd, statens skyddskonsulent, länsläkarorganisationen, länsingenjören och statens justerare.

Departementschefen erinrar om att riksdagen med bifall till prop. 1963: 32 (SU 41; rskr 101) beslutat, att maskiner för automatisk databehandling skall införas som hjälpmedel inom folkbokföringen m. m. För att den nya organisationen planenligt skall kunna genomföras måste datakontorets lokaler tas i bruk under sista kvartalet 1966. Härför erfordras, att byggnadsarbetena påbörjas redan under innevarande budgetår.

Departementschefen förordar, att byggnadsföretaget kommer till stånd enligt föreliggande förslag. För ändamålet erforderliga medel för budgetåret 1964/65 torde enligt *departementschefen* rymmas inom ramen för redan anvisade anslag.

Utskottet. Vad *departementschefen* under nu ifrågavarande punkt anfört har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer, att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.

Statens utlåningsfonder

2:o) **Lånefonden för bostadsbyggande.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 81—82) föreslagit riksdagen att medge att lån, som skall utgå från lånefonden för bostadsbyggande, må beviljas intill 1 410 000 000 kr. under år 1964.

Riksdagen har medgivit, att lån som skall utgå från lånefonden för bostadsbyggande må beviljas intill 1 340 milj. kr. under år 1964. Beloppet har beräknats på grundval av ett bostadsbyggnadsprogram för år 1964 av 85 000 lägenheter, varav 54 000 i statsbelånade flerfamiljshus samt 25 000 i statsbelånade småhus.

Av statsrådsprotokollet framgår bl. a. följande.

I anledning av en framställning av arbetsmarknadsstyrelsen och bostadsstyrelsen har Kungl. Maj:t förklarat, att igångsättning av bostadsbyggnadsföretag avseende högst 2 000 lägenheter i Värmlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län får medgivas under år 1964 utan hinder av att beslut om bostadslån för ifrågavarande företag inte ryms inom den för år 1964 fastställda låneramen. Vidare har Kungl. Maj:t förklarat, att igångsättning av bostadsbyggnadsföretag avseende ytterligare högst 3 000 lägenheter — företrädesvis i rikets tre största städer med omgivande kommuner — må medgivas under året oaktat beslut om bostadslån inte ryms inom nyssnämnda låneram.

Bostadsstyrelsen har i en särskild framställning upplyst, att bostadslån för småhus under år 1964 till följd av minskade möjligheter att erhålla bottenlån på lånemarknaden har måst fördjupas mer än som förutsatts vid beräkning av låneramen.

Departementschefen anför, att syftet med den av Kungl. Maj:t beslutade utvidgningen av igångsättningsprogrammet för år 1964 med 5 000 lägenhe-

ter varit *dels* att i anslutning till lokaliseringpolitiska strävanden öka bostadsbyggandet i expansiva orter i norrlandslänen samt Värmlands och Kopparbergs län och att därigenom även skapa förbättrade sysselsättningsbetingelser under den kommande vintern för byggnadsarbetare i dessa områden, *dels* att möjliggöra ett ökat bostadstillskott i storstadsområdena, där bristen på bostäder är mest framträdande.

Enligt vad departementschefen under hand inhämtat från bostadsstyrelsen torde igångsättningen av småhus under år 1964 komma att stanna vid ca 24 000 lägenheter mot ursprungligen beräknade 25 000. Till följd av minskade möjligheter att erhålla underliggande kredit på lånemarknaden har emellertid bostadslånen för småhus måst fördjupas i större omfattning än som förutsatts vid beräkning av låneramen. En utökning av låneramen erfordras därför.

Påbörjandet av lägenheter i flerfamiljshus antages i gengäld överstiga beräknat antal med 1 000.

Departementschefen erinrar om att Kungl. Maj:t meddelat bestämmelser, genom vilka låneunderlaget höjts i fråga om byggnadsföretag, där de egentliga byggnadsarbetena påbörjats efter den 30 juni 1964. Även av detta skäl erfordras en utökning av ramen. Å andra sidan kan det beräknas åtgå ett mindre belopp än som tidigare antagits för en retroaktiv höjning av lån till bostäder, igångsatta under år 1963.

Den erforderliga låneramen beräknar departementschefen på grundval av uppgifter som har lämnats av bostadsstyrelsen, i enlighet med följande uppställning.

	Milj. kr.
Lån till nya flerfamiljshus (60 000 × 13 400)	804
Lån till nya småhus (24 000 × 18 100)	434
Lån till ombyggnader samt förbättrings- och tvätterilån	90
Retroaktiv höjning av lån till bostäder, igångsatta under år 1963 ..	30
Höjning av lån till bostäder, igångsatta under andra halvåret 1964 ..	50

Avrundat 1 410

I anledning av förevarande punkt i propositionen har i en inom andra kammaren av herrar *Hermansson* och *Hagberg* väckt motion (II: 1100) föreslagits att riksdagen med erforderligt belopp beslutar att uppräknat anslaget till Lånefonden för bostadsbyggande, så att tillstånd för ytterligare 1 000 lägenheter kan beviljas, i överensstämmelse med vad bostadsstyrelsen hade gjort framställning om.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet. Ramen för beviljande av bostadslån under år 1964 har av riksdagen bestämts till 1 340 milj. kr. Beloppet har framräknats på grundval av

ett bostadsbyggnadsprogram för året av 85 000 lägenheter, därav 54 000 i statsbelånade flerfamiljshus och 25 000 i statsbelånade småhus. Kungl. Maj:t har sedermera lämnat medgivande om utvidgning av igångsättningsprogrammet för år 1964 med ytterligare 5 000 lägenheter till sammanlagt 90 000 lägenheter. Av ökningen hänför sig 3 000 lägenheter till storstadsområdena och 2 000 lägenheter till sådana expansiva orter i mellersta och norra delarna av landet, där lokaliserings- och sysselsättningspolitiska skäl motiverar ett ökat bostadsbyggande.

Förevarande motionsyrkande synes innebära, att ramen för långivning bör fastställas med utgångspunkt från en igångsättning under år 1964 inom storstockholmsområdet av 1 000 lägenheter utöver vad hittills medgivits. Med anledning härav vill utskottet för sin del understryka angelägenheten av att bostadsproduktionen inte hämmas på grund av brist på finansiella resurser. Då emellertid de reala resurserna inom storstockholmsområdet är hårt ansträngda kan utskottet icke tillstyrka ifrågavarande motionsyrkande.

Mot departementschefens beräkning av den erforderliga låneramen har utskottet intet att erinra. Låneramen bör alltså fastställas till 1 410 milj. kr. Utskottet hemställer alltså,

- a) att motionen II: 1100 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;
- b) att riksdagen må medgiva att lån, som skall utgå från lånefoden för bostadsbyggande, må beviljas intill 1 410 000 000 kr. under år 1964.

Stockholm den 8 december 1964

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 199.